

AGRÁRSTRATÉGIA 2020. HALTERMELÉS, HALGAZDÁLKODÁS

Agrárgazdasági Munkacsoport

Magyarország halászatának és haltermelésének legfontosabb lehetőségei

1. Az EU éves akvakultúra termelése 1,2 millió tonna, ami a halászati termékek piacának 20% a (6,4 millió tonna összes termelés) mennyiség tekintetében és ugyanennyi tenyésztett halterméket importál, jelentős részben norvég (chilei) lazacot és vietnámi pangásius harcsát. Az EU összes belső piaci igénye 10 millió tonna hal körül van, ami tekintve a tengeri fogások csökkenését és a harmadik országok termelési korlátait, szükségessé teszi az EU akvakultúrájának fejlesztését.
2. A magyar halfogyasztás jelenleg 4,4 kg/év míg az EU átlag 22 kg körül van (Ausztria 13,5kg, Csehország 9,6kg, Szlovákia 8,1kg). Ha már a szlovákiai átlagot sikerülne elérnünk, az a jelenlegi arányokkal számolva kb évi 20 ezer tonnás friss haltermék fogyasztás növekedést jelentene.
3. A Vásárhelyi Terv I. ütemének megvalósulásával olyan fokgazdálkodás alakítható ki, ami nagyságrendileg növelheti meg a Tisza és mellékfolyóinak hal-biomassza mennyiségét. Ha ezt az állományt megőrizni is sikerül, akkor a belső horgászturizmus fejlődésén túl, jelentős számú külföldi vendéghorgással is számolhatunk.

Magyarország halászatának és haltermelésének kitörési pontjai a lehetőségek kihasználásához

A jelenlegi **tógazdasági technológiában** még vannak tartalékok a költségcsökkentés, a termelés növelés és a termék minőség javításának terén. Részleges technológia-váltással Magyarország képes lenne megkészserezni jelenlegi mintegy 10 ezer tonnás étkezési ponty termelését, de az új innovatív technológiák alkalmazásával a költségek csökkentése és a minőség javítása is elérhető. Fontos stratégiai előnyünk, hogy az európai haltermelésben jelenleg a ponty az egyetlen faj, amelynek termelés nem a tengeri fogásokból származó halliszten, hanem gabonaféléken alapul.

Az általános technológiai fejlődés legközvetlenebbül az **intenzív haltermelés** területén érezteti hatását a világban és hazánkban is. Ma már olyan műszaki és biológiai megoldások állnak rendelkezésre, amelyek eddig nem, vagy csak nagy költséggel termelhető fajok termelésbe vonását is lehetővé teszik, a környezeti hatások minimalizálása mellett. E rendkívül tudás és technológia intenzív termelési módhoz hazánkban a szellemi tőke és a haltermelési tradíciók meg vannak. A jelenlegi mintegy 2000 tonnás, afrikai harcsán alapuló intenzív termelésünk, a piaci viszonyokat tekintve már most 1-2 ezer tonnás változatos haltermékkel (süllő, tokfélék, pisztráng, barramundi, stb.) lenne növelhető, de 2020-ra elérhető akár a 3-4 ezer tonnás intenzív haltermelés is.

A **fogyasztói szokások változásával** az édesvízi haltermékek kereskedelmi rendszere és a halfeldolgozás egyre szorosabban összefüggő területek. Elengedhetetlen ezért az alulról szerveződő, több termelőt összefogó minőségtanúsítási rendszerek és márkajegyek bevezetése. Ezekre a termékekre már épülhetne **hatékony marketing** tevékenység, amellyel a jelenlegi 4 kg/fő/év fogyasztás legalább 6 kg/fő/év-re lenne növelhető.

A **természetes vizeken** ki kell alakítani a halászati és horgászati hasznosítás olyan módszereit, amely **mindkét ágazat szempontjából elfogadható**. Ehhez gyökeresen át kell alakítani a természetes vizek őrzésének jelenlegi rendszerét, ami összehangolt jogszabály alkotási munkát is igényel. A halállomány növelésében a hangsúlyt a **tervszerűen kialakított fokgazdálkodási rendszerek** kialakítására és a már meglévő és épülő tározó területek halgazdálkodási szempontokat is figyelembe vevő kezelésére kell helyezni.